

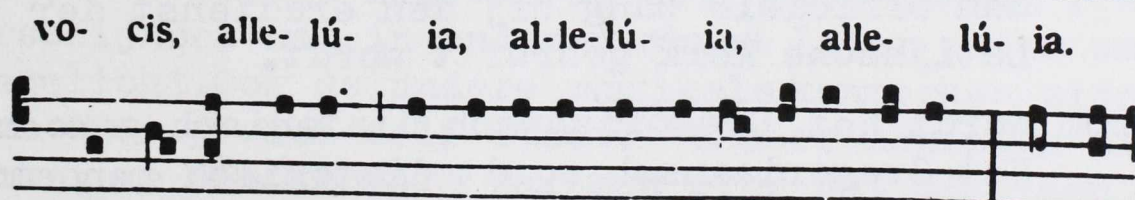
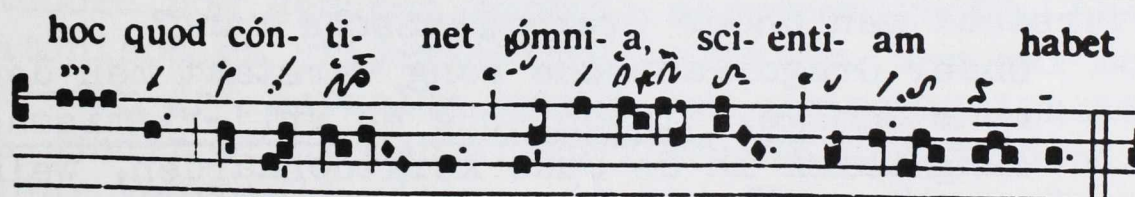
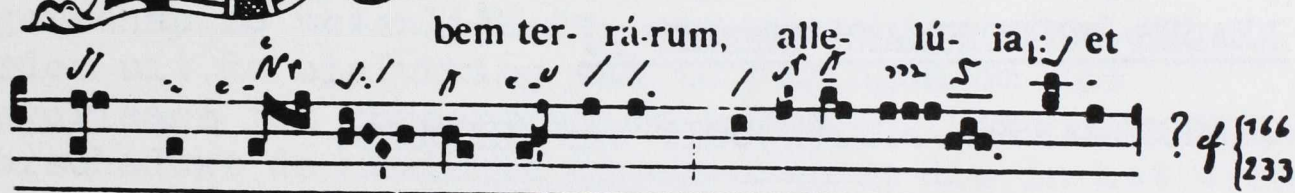

KERKORAAL

S^x Introitus. 8.

128

Ps. Exsúrgat De-us, et dissipéntur in-i-mí-ci e-jus: * et fú-

K E R K O R A A L

Jaargang 1976 Nummer 1.
21-2-1976.

Redactie: J.v.Hout, R.v.d.Laar, J.Leenen, S.v.Lieshout,
J.v.Ommeren.

Redactieadres: Havenweg 2, Aarle-Rixtel.
tel. 04928-1512.

Kopij vóór 1 april.

- - - - -

VOORWOORD.

Men heeft er lang op moeten wachten maar " Kerkoraal " is weer terug. Wat grootser van opzet en met duidelijke toekomstplannen waarover verder in het blad meer. Het is te hopen dat het blad zal leiden tot een nog grotere verbondenheid tussen de koorleden onderling en dat het zal bijdragen tot een betere geïnformeerdeheid van alle mensen die bij het koor betrokken zijn.

Redactie.

READER GREGORIAANS NUMMER I.

GREGORIAANS?(N)OOIT VAN GEHOORD!

„1. Wat verstaat men onder Gregoriaansche zang?

Onder Gregoriaansche zang verstaat men den eenstemmige, diatonische en vrij-ritmische zangmuziek in de oude kerktoonaarden, welke als den officiële zang bij den eredienst der Latijnsche Kerk gebruikt wordt.

2. Waarom wordt het Gregoriaansch diatonisch genoemd?
Het Gregoriaansch wordt diatonisch genoemd, omdat het enkel gebruik maakt van de ladder-eigen tonen der natuurlijke toonladder; modulerende, ladder-vreemde noten komen zeer zelden voor.

3. Waarom wordt het Gregoriaansch vrij-ritmisch genoemd?
Het Gregoriaansch wordt vrij-ritmisch genoemd, omdat de ritmische steunpunten niet zoals bij de maatzmuziek, in regelmaat terugkeren, en het ritme der melodie ten dele onafhankelijk is van het tekstritme."

Bij lezing van bovenstaand citaat zullen hoogstwaarschijnlijk herinneringen uit onze schooljaren boven komen. Hoe de meester de vragen stelde en wij de antwoorden gaven uit het boekje, dat nu zelf nog stof geeft om te schrijven: de oude katechismus. Dat dit fragment ons daaraan doet denken is niet ongegrond, want het citaat is genomen uit: "Katechismus van den Kerkzang", een werkje dat geschreven is in die bekende vraag en antwoordstijl, compleet met gradaties voor wat bijvoorbeeld een kerkzanger of een dirigent over het Gregoriaans moet weten.

Het citaat is juist gekozen omdat het in weinig woorden een aantal eigenschappen van het Gregoriaans blootlegt. We zouden ook kunnen zeggen: voorwaarden waaraan muziek moet voldoen om Gregoriaans genoemd te worden. Een van de meest wezenlijke voorwaarden is de liturgische gerichtheid van het Gregoriaans. Dat deze eigenschap zo wezenlijk is, mag misschien afgeleid worden uit de mislukking van de pogingen om het Gregoriaans tot concertmuziek te maken. Deze eigenschap overschaduwde de muzikale eigenschappen die in het eerste antwoord nog genoemd worden: eenstemmigheid, het diatonisch en vrij-ritmisch karakter. Men zal moeten toegeven dat bepaalde vormen van meerstemmigheid door ons zonder problemen Gregoriaans worden genoemd. Een helder voorbeeld hiervan is het "Ison-Zingen", een verschijnsel wat in ander verband later nader wordt toegelicht. Ook de andere muzikale kenmerken zijn geen norm die op zich zelf staat. Wanneer men zich niet blind staart op één kenmerk zal men over het algemeen weinig moeite hebben met het onderscheid tussen Gregoriaans en andere muziek.

Wat in de omschrijving uit de "Katechismus van den Kerkzang" niet naar voren komt, en toch van groot belang is voor het bepalen van wat nu eigenlijk het Gregoriaans is, is de ontstaanswijze en het tijdstip van ontstaan, een aspekt waar een volgende keer nader op wordt ingegaan.

S.J.M.van Lieshout.

VASTENTIJD-VEERTIGDAGENTIJD.

Wat is de bedoeling en de betekenis van "vasten" ?.

In onze tijd raken veel woorden in onbruik of verliezen hun betekenis, omdat onze mentaliteit verandert en onze praktijken verschuiven. Het echte nederlandse woord voor de "vastentijd" is vervangen door de "Veertigdagentijd". Maar dit woord zegt alleen iets over de tijd dat de voorbereiding op Pasen duurt. Waarin die voorbereiding bestaat, wordt niet uitgedrukt. Ook het woord "vasten" zelf dekt niet meer de hedendaagse praktijk en heeft een bijmaak gekregen: het roept een houding op van mensen, die in zak en as zitten, de stemming bederven: in het woord vasten klinkt een ondertoon mee van somber, zwaar op de hand, humeurig. De kern van het vasten is in onze tijd blijven bestaan, maar wordt op verschillende manieren vertaald, beleefd. Hierover nu iets meer, opdat we straks beter begrijpen wat christelijk vasten is.

Vasten wordt vertaald en beleefd met: hongerstaking. Men neemt voor kortere of langere tijd geen voedsel tot zich om iets af te dwingen, zoals er vroeger mensen waren die op deze manier vasten om de goden gunstig te stemmen. Nu werken aktiegroepen zó.

Vasten wordt ook wel: een weigering van het leven. Mensen, die het helemaal niet meer zien zitten en het opgegeven hebben, stoppen met elke aktiviteit, ook met eten en drinken en soms tot de dood erop volgt.

Vasten wordt ook vaak verstaan als een protest-daad. Men verzet zich tegen de aardse ellende, konsumptiedwang, oorlog, armoede en onderdrukking. Als zij niet te eten hebben dan ik ook niet: als zij onderdrukt worden dan protesteer ik.

Vasten wordt tenslotte ook vertaald met een uiting van

gelatenheid en machteloosheid. In de mening, dat de aardse omstandigheden toch niet te veranderen zijn, ontvlucht men de wereld.

Vanouds heeft het christelijk vasten iets te maken met deze vormen waarop de vasten gezien wordt. Maar er zijn wezenlijke verschillen. Evangelisch-vasten moet in het kader van de verlossing staan, moet zelf een stuk verlossing zijn. Vasten als hongerstaking om van God iets af te dwingen, heeft niets met verlossing te maken. Christelijk vasten is een protestdaad in Jezus naam, niet tegen "die slechte wereld", maar tegen de ellende in de wereld.

Vasten is niet om eigen bedoeling, het eigen geweten te sussen of schuld af te kopen. Vasten is een protest tegen wat niet deugt: onheil, ongeloof, onvrede, tegen alle valse goden. Want er zijn krachten, die alleen door gebed en vasten worden verdreven. Tegen die krachten protesteren we. Ze moeten aan de kaak gesteld worden. In carnavals-optochten gebeurt dit op ludieke wijze (men drijft de spot met de grote en kleine diktators, welvaartsmaniakken, geldduivels en fanatici). Als je vast, zorg dan dat het een protest is tegen de valse genoemde goden. Christelijk-vasten mag geen uiting zijn van machteloosheid, want we zijn er van overtuigd, dat we wel degelijk kunnen bijdragen om de wereld te verlossen. Als vasten in ons het gevoel van machteloosheid zou versterken, doen we beter er niet aan te beginnen. Duidelijk is dus, dat vasten als wereld-verachting, als uiting van machteloosheid, als protest-kreet, als dwangmiddel op God, niet passen bij wat

Christus onder vasten verstaat. Christelijk-vasten heeft dan ook een heel eigen karakter. De inhoud van de veertig-dagentijd is: EVANGELISCHE WEIGERING. Wij weigeren—in de komende 40-dagen heel in het bijzonder in de naam van Jezus om aardse ellende te aanvaarden. We weigeren onheils-profeten te zijn, die nergens heil in zien en verkondigen, dat het toch nooit iets zal worden. We weigeren mee te doen aan de trend van konsumptiedwang, prestatiezucht, machts-of bezitsvermeerdering en zetten dit protest in daden om. We weigeren—niet zozeer voedsel, eten en drinken—maar alles wat de groei van het heil en de weg naar de verlosser voor onszelf en anderen blokkeert. Hopenlijk verkrijgen wij allen iets van deze Christelijke Geest.

SYMPATHISANTEN-AKTIE.

Tijdens de laatste bestuursvergadering werd het idee van een donateurskring weer eens van stal gehaald. Eerder werd een dergelijke inbreng rigoureuus van de hand gewezen, maar nu bleek er meer animo te zijn voor een soort van vriendenkring rond ons koor. Met enkele mensen hebben we de zaak uitgewerkt en de ontwikkelingen zijn op dit moment (14 februari) in een dusdanig gevorderd stadium, dat het oprichten van een vrienden-achterban die ons moreel en financieel zal steunen niet lang meer achterwege zal blijven.

Het ligt in de bedoeling dat een beperkt aantal mensen die op de een of andere manier met het koor verbonden zijn of zijn geweest, en van wie wij weten dat we op hun medewerking kunnen rekenen, persoonlijk worden aangeschreven.

Het bedrag dat deze mensen in gaan brengen wordt gebruikt om het St.Jozefkoor in staat te stellen dingen te doen die wenselijk zijn voor een efficiënte en verantwoorde wijze van verbreiding van het Gregoriaans.

De bovengenoemde groep mensen wordt door middel van ons koorblad "Kerkoraal" op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen binnen ons koor, en een te organiseren informatieavond brengt deze mensen binnen de wereld van het Gregoriaans. Wij hopen dat de aktie een sukses wordt en dat wij als koor de vruchten ervan plukken. Wij houden U op de hoogte.

R.v.d.Laar.

SOLESMES: ONTSPANNING DOOR INSPANNING.

Omtrent de doelstelling van de Solesmesreis zou verwarring kunnen bestaan. Deze reis is uitsluitend voor koorleden, dit zou wel eens beschouwd kunnen worden als een weekje gezellig kamperen, met het accent te eenzijdig gericht op gezellig. Dit heeft tot gevolg dat het oorspronkelijke doel van deze reis in de vergeethoek terecht zou kunnen komen. Oorspronkelijk was de Solesmesreis nl. bedoeld als een duidelijke studiereis: ontspanning door inspanning. Het is de bedoeling om dit jaar

in ieder geval deze oorspronkelijke doelstelling te laten zegevieren, met veel studie, zowel passief (luisteren naar diensten in de abdij) als actief (lessen bijwonen o.l.v. Dom Boulard O.S.B.) en op die manier de reis geestverrijkend te laten werken. Bovendien is het natuurlijk vanzelfsprekend dat het kamp zelf ook een ontspannende werking moet hebben d.m.v. zang, spel en werk, daarbij het doel van de reis in het oog houdend, t.w. studie. Ontspanning door inspanning van iedereen staat borg voor het welslagen van de komende Solesmesreis.

R.v.d.Laar.

OPGAVE STUDIEREIS NAAR SOLESMES.

Uw bestuur organiseert ook dit jaar weer een studiereis naar Solesmes. (alleen voor koorleden).

In verband met een goede organisatie is de inschrijfprocedure iets gewijzigd. Leest U verder en alles wordt U gaandeweg duidelijk!

1. Vraag.

Onderschrijft u de doelstelling van de reis?

Doel: intensieve studie van het Gregoriaans alsmede mogelijkheden in de Liturgie. Dit te bereiken via lessen, repetities, diensten en het bijwonen van vieringen.

Antwoord.

Ja/nee.

2. Vraag.

Wilt u voor een dergelijke reis f. 250,— uitgeven? (all-in)

Antwoord.

Ja/nee.

3. Vraag.

Kunt u zich vrijmaken van 24 juli t/m 31 juli?

Antwoord.

Ja/nee.

Als U alles met "ja" hebt kunnen beantwoorden, kunt U zich als U mee wilt gaan opgeven vòòr 1 maart 1976 bij Rens v.d.Laar, Hindestraat 2, Helmond, door betaling van fl. 75,—.

De datum is zo vastgelegd om een zo efficiënt mogelijke manier van vervoer te kunnen organiseren, aangepast aan de groepsgrootte.

De aanbetaling dient om de voorbereidende kosten te dekken.

Bent U in gedachte nog niet rond?
Bedenk dan ook wat er nu komt:

Haastige spoed is zelden goed,
behalve..... als het moet!

Het Koorbestuur.

MEDDELINGEN.

Morgen om 12 uur geeft de "Capella Traiectina" die gedirigeerd wordt door oud-koorzanger Jan Boogaarts een concert gegeven met werken op teksten van Petrarca en de Ronsard in het Theo Driessen Instituut.
22 februari 12.00 uur.

Het jongenskoor, dat sinds kort een stichting is, wordt bestuurd door: H. Bexkens, voorzitter: T. v. Berlo, penningmeester: S. v. Lieshout, sekretaris: bestuursleden F. v. d. Steen, Mevr. Voogels en Mevr. Verhorevoort namens de ouders, Kap. Haasen namens de pastores, L. Wayers namens het St. Jozefkoor, J. Leenen namens de docenten.

Degenen, die voortaan tijd hebben om op woensdagavond de ekstra repetities bij te wonen kunnen elke woensdag terecht in de St. Jozefschool om 19.00 uur.

